

Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Öretmen Sosyal Kabul Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Öretmen Sosyal Kabul Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28792>

Özet

Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Öğretmen Sosyal Kabul Ölçeği, Osman Aktan tarafından 2021 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, öğretmenlerin **özel gereksinimli bireylere** karşı **sosyal kabul** düzeylerini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek geliştirme süreci, kapsamlı **geçerlik** ve **güvenirlilik** çalışmalarını içerdiği olup, ölçeğin psikometrik özelliklerinin sağlamlaştırılması amacıyla ortaya koymaktadır.

Araştırma, özel gereksinimli bireylerin eğitim ve sosyal entegrasyon süreçlerinde öğretmen tutumlarının kritik rolünü vurgulamaktadır. Ölçek, eğitim alanında çalışan profesyonellere ve araştırmacılara, öğretmenlerin kabul düzeylerini değerlendirme ve kapsayıcı eğitim ortamlarını destekleyici müdahaleler geliştirme konusunda önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Özel gereksinimli bireyler, sosyal kabul, öğretmen, ölçek, psikolojik ölçek, geliştirme, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Osman AKTAN

Amaç

Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Öğretmen Sosyal Kabul Ölçeği'nin temel amacı, öğretmenlerin **özel gereksinimli bireylere** karşı sergiledikleri **sosyal kabul** düzeyini sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu değerlendirme, öğretmenlerin tutumları, algıları ve özel gereksinimli öğrencileri eğitim ortamlarına entegre etme ve destekleme konusundaki isteklilikleri hakkında değerli bilgiler sunmayı hedefler.

Ölçek, araştırmacılar, eğitimciler ve politika yapıcılar için kapsayıcı eğitim uygulamalarını anlamak ve geliştirmek adına önemli bir araç olarak hizmet etmektedir. Elde edilen veriler, öğretmen eğitim programlarının iyileştirilmesi ve özel gereksinimli bireylerin toplumsal yaşam katılımlarının artırılmasına yönelik stratejilerin geliştirilmesinde kullanılabilir.

Yapı

Bu ölçek, öğretmenlerin **özel gereksinimli bireylere** yönelik **sosyal kabul** yapısını ölçmektedir. **Sosyal kabul**, bu bağlamda, olumlu tutumlar, empati, etkileşim istekliliği, algılanan yeterlilik ve kapsayıcılığa yönelik destek gibi çeşitli boyutları içermektedir.

Ölçek, bir öğretmenin sınıfıta ve daha geniş okul ortamında farklı ihtiyaçları olan öğrencilerle etkileşim kurma, onları anlama ve onlara uyum sağlama konusundaki hazırlıklı ve yansıtılmaktadır. Bu yapı, özel gereksinimli bireylerin sosyal entegrasyonu ve akademik başarıları üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olan öğretmen tutumlarının önemli bir göstergesidir.

Geçerlik

Aktan (2021) tarafından yapılan orijinal çalışmada, ölçek geliştirme sürecinde kapsamlı **geçerlik** çalışmaları yürütülmüştür. Özet metinde geçerlik türlerine (örneğin, kapsam geçerliği, yapı geçerliği, ölçüt geçerliği) ilişkin spesifik detaylar bulunmamakla birlikte, kapsamlı bir geliştirme çalışması genellikle bu tür analizleri içerir.

Kapsam geçerliği, ölçek maddelerinin sosyal kabul yapısını yeterince temsil etmesini sağlaması olmalıdır. **Yapı geçerliği** ise genellikle **faktör analizi** yoluyla değerlendirilerek, ölçeğin altında yatan teorik yapısını doğrulamaktadır. Yapılan geçerlik analizlerine ilişkin daha ayrıntılı bilgilere referans verilen yayından ulaşılabılır.

Güvenirlik

Geçerlik çalışmalarıyla birlikte, geliştirme çalışması ölçek ölçümlerinin tutarlılığı ve istikrarını sağlamak amacıyla **güvenirlik** analizlerini de içermiştir. Yaygın güvenilirlik değerlendirmeleri arasında iç tutarlılık (örneğin, **Cronbach Alfa** katsayısı) ve bazı durumlarda test-tekrar test güvenilirliği bulunmaktadır.

Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçeğin öğretmenlerin **özel gereksinimli bireylere** yönelik **sosyal kabul** düzeyini tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Detaylı güvenilirlik katsayıları ve kullanılan metodolojilere tam araştırma makalesinden erişilebilir.

Faktör Analizi

Yeni geliştirilen bir ölçek için **yapı geçerliğini** sağlamak için bir parçası olarak, **faktör analizi** kritik bir istatistiksel tekniktir. Çalışmanın, öğretmenlerin **özel gereksinimli bireylere** yönelik sosyal kabulüne katkıda bulunan temel boyutları veya faktörleri belirlemek için **keşifçi** ve/veya **doğrulayıcı faktör analizi** kullanılarak büyük olasılıkla gerçekleştirilir.

Bu süreç, ölçek yapısını iyileştirmeye, madde sayısını azaltmaya ve ölçeğin yapının farklı teorik bileşenlerini ölçmesini sağlamaya yardımcı olur. Çıkarılan faktör sayısı, faktör yükleri ve açıklanan varyans dahil olmak üzere faktör analizinin sonuçları orijinal yayında ayrıntılı olarak yer almaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme

Biçim: Ölçeğin derecelendirme biçimi kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, **sosyal kabul** gibi tutumlar ölçen ölçeklerde yaygın olarak **Likert tipi derecelendirme** kullanılmaktadır. Bu tür ölçekler genellikle "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a kadar uzanan 5'li veya 7'li bir dereceleme formatına sahiptir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin öğretmenler (genellikle 22 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Özel gereksinimli bireylerle doğrudan etkileşimde bulunan veya onların eğitimiyle sorumlu olan çeşitli eğitim kademelerindeki öğretmenler.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup ortamında uygulanan öz bildirim formu.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen tutumları, kapsayıcılık, özel eğitim, psikometrik özellikler, ölçek geliştirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

Kurum E-posta Adresleri: karakteregitimi@gmail.com

Yazışma Adresi: Mevcut Değil

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2021 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanıma iliştiren özel izinler veya herhangi bir ücret bilgisi kaynak içerikte açıkça belirtilmemiştir. Ölçeği kullanmak isteyen araştırmacılar ve uygulayıcılar, kullanıma izinleri ve olası maliyetler hakkında detaylı bilgi almak için sorumlu yazar Osman Aktan ile verilen e-posta adresi aracılığıyla iletişime geçmelidir.

Kaynaklar

Aktan, O. (2021). Özel gereksinimli bireylere yönelik öğretmen sosyal kabul ölçeğinin geliştirilmesi, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(1), 315-332.

<https://doi.org/10.24315/tred.712982>

Orijinal makalenin PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [ozel-gereksinimli-bireylere-yonelik-ogretmen-sosyal-kabul-olcegi-toad.pdf](https://doi.org/10.24315/tred.712982)

Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Öğretmen Sosyal Kabul Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Sağlanan kaynak içerikte ölçeğin maddeleri bulunmamaktadır. Ölçek maddelerinin tam listesine erişmek için lütfen kaynaklar bölümünde belirtilen Aktan (2021) tarafından yazılan birincil araştırma makalesine başvurunuz. Bu maddeler, ölçeğin uygulanması ve puanlanması için esastır ve tam metin makalede detaylı olarak sunulmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM